

Gro Harlem Brundtland:

Nýggj støða hjá Norðurlondum til EF-spurningin

— nú finskur áhugi er fyri limaskapi

Norski forsætisráðharrin heldur, at norskari arbeiðaraflokkurin eigur at taka EF-spurningin til viðgerðar fyrr enn upprunaliga ætlað

Norski forsætisráðharrin Gro Harlem Brundtland heldur, at norskari arbeiðaraflokkurin eigur at taka EF-spurningin til viðgerðar fyrr enn upprunaliga ætlað.

Tað eru seinastu úttalilsini frá leiðarunum í sosialdemokratiska flokkinum og senterflokkinum í Finlandi um møguligan finskan limaskap í EF, sum hava fingið norska stjórnarleiðaran at seta hol á tøgna í spurningunum um møguligan norskan EF-limaskap.

Sambært Brundtland hevur positiva støðan hjá Finlandi móttvegis EF heilt broytt støðuna í Norðurlondum sum heild og hetta fær hana at siga við blaðið Aftenposten, at »Vi kan ikke lenger ta det for gitt at den interna partidebatten om EF kan gå som planlagt«.

Hon sigur við blaðið, at orðaskiftið í Noregi og í Norðurlondum um framtíðargongdina í Europa fer at koma fyrr enn roknað við. Orsøkin er ikki minst broytta finska støðan til EF-limaskap. Nýggi finski forsætisráðharrin Esko Aho segði við norska útvarpið í vikuni, at møguleiki er fyri, at samráðingarnar millum EFTA og EF miseydnast, og tá er gott við einum alternativum og við hesum sipaði hann til limaskap. Senterflokkin í Finlandi hevur annars verið varin at taka støðu til limaskap, men í eini niðurstøðu á tí seinasta landsfundinum í flokkinum, sum júst er hildin, verður sagt, at flokkurin kann góðtaka limaskap í EF.

Gro Harlem Brundtland sigur við Aftenposten, at nógvi bendir nú á, at Finland fer at fylgja eftir Svøríki og søkja um limaskap í EF. Hon visir á, at hesi bæði londini, sum

higartil hava viljað verið neutral, nú siga, at neutralitetur ikki longur er nokur forðing fyri limaskapi.

Svøríki hevur tikið tvey stig móti limaskapi við at landið eisini hevur avgjørt at søkja um limaskap. Finland hevur tikið fyrsta stigið við at endurskoða avleiðingarnar av neutralitetinum, sigur Gro Harlem Brundtland.

— Hetta broytir myndina fyri bæði Noreg,

EFTA og EF. Tí er støðan eisini broytt fyri okkum í Arbeiðaraflokkinum.

Norski forsætisráðharrin heldur tó framvegis, at Norðurlond í felag eiga at taka støðu til EF.

Við hesum sipar hon til orðaskiftið í Norðurlondum eftir at samráðingarnar um eina EØS-avtalu eru ldnar. Tað kann ikki bliva aktuelt við einum EF-kjaki fyrr enn EF-EFTA-samráðingarnar eru loknar.

Hvat viðvikur tí norska arbeiðaraflokkinum, so hevur ætlanin verið at útseta orðaskiftið um EF til eftir valið í heyst, men broytta finska støðan kann framskunda hetta orðaskiftið í flokkinum.

Tað er framvegis meiriluti í norska fólkinum móti limaskapi í EF. Men tær nýggjastu veljarkanningarnar benda á, at norðmenn ynskja eina avtalu millum EFTA og EF fyrst fyri síðani at søkja

um limaskap seinni.

Tungan á vágskálini í hesum so eyma málinum í norskum politikki er arbeiðarafloksins støða. Flokkurin hevur higartil verið rættliga ullintur í spurninginum og hevur víst á, at hann fer ikki at koma við eini avgjördari støðu fyri ella í móti limaskapi fyrr enn spurningurin hevur verið væl og virðiliga viðgjørdur í flokkinum. Og tað er hesa viðgerð, sum nú verður biðað eftir og sum Gro Harlem Brundtland sipar til møgulega verður framskundað orsakað av broyttu finsku støðuni til EF.

Men vit kunnu neyván rokna við at hava eina greiða støðutakan frá arbeiðaraflokkinum fyrr enn eftir ársskiftið, siga eygleiðarar. Í løtuni er tað greiða støða floksins, at tað er fyri eini avtalu mill-

um EFTA og EF og ikki limaskap í EF. Dettur ein slik avtala á gólvíð, so verður spurningurin um EF-limaskap uttan iva at framskundast enn meira, siga norskir eygleiðarar.

Formaðurin í norska LO, Yngve Hågensen, sigur við Aftenposten, at Gro Harlem Brundtland eigur ikki at leypa fram av í hesum máli. Nú er at halda seg til ta upprunaligu tíðarætlanina og ikki framskunda eina avgerð. Hann heldur ikki at ein avgerð hjá finsku sosialdemokratunum eigur at fáa ávirkan á norska orðaskiftið sum støðan er í løtuni. Tað, sum umræður nú, er at fáa EØS-avtalu í gígjgnum, sigur LO-leiðarin.

